

Ministerstwo Cyfryzacji

Sekretarz Stanu
Dariusz Standerski

BM.WP.056.7.2025
Warszawa, 05 lipca 2025 r.

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 5 czerwca 2025 r., znak sprawy: VII.563.3.2025.AK, dotyczące wątpliwości związanych z wykorzystywaniem przez pracowników podmiotów publicznych tzw. prywatnych narzędzi elektronicznych, takich jak profil zaufany, bankowość elektroniczna czy aplikacja mObywatel, w celu realizacji zadań służbowych wykonywanych za pośrednictwem systemu e-doręczeń, przedstawiam poniższe stanowisko.

Należy podkreślić, że jednym z celów wprowadzenia e-Doręczeń jest zapewnienie wiarygodności korespondencji, w szczególności jej integralności i rozliczalności, na co składa się również konieczność identyfikacji konkretnych osób wykonujących działania związane z przygotowaniem korespondencji i realizacją wysyłki oraz odebraniem przesyłki przez adresata.

Obowiązek uwierzytelniania przez podmioty publiczne, jak również niepubliczne w przypadku wykonywania czynności w ramach „doręczeń elektronicznych” wynika wprost z przepisów ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych¹, zwanej dalej „UoDE”.

Zgodnie bowiem z:

1. art. 18 ust. 3 UoDE - aktualizacja, o której mowa w ust. 2 (zmiana niektórych danych), wymaga uwierzytelnienia w sposób określony w art. 20a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej zapewniającego co najmniej średni poziom bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 8 ust. 2 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, zwanego dalej „rozporządzeniem 910/2014”;

¹ Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 i 1841);

2. art. 19 ust. 4 UoDE - aktywacja adresu do doręczeń elektronicznych powiązanego z publiczną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego następuje po uwierzytelnieniu osoby uprawnionej do dokonania tej czynności w sposób określony w art. 20a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
3. art. 60 ust. 4 UoDE - dostęp do usług, o których mowa w ust. 1 pkt 2 (a więc usług wyszukiwania adresu do doręczeń elektronicznych lub adresu do korespondencji podmiotu niepublicznego będącego osobą fizyczną), wymaga uwierzytelnienia osoby fizycznej uprawnionej przez podmiot publiczny w sposób określony w art. 20a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej zapewniającego co najmniej średni poziom bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 8 ust. 2 lit. b rozporządzenia 910/2014, albo uwierzytelnienia systemu teleinformatycznego używanego do obsługi skrzynki doręczeń z wykorzystaniem kwalifikowanej pieczęci elektronicznej lub pieczęci elektronicznej wydanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Przepisy te odsyłają zatem do art. 20a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, który stanowi, że uwierzytelnienie użytkownika systemu teleinformatycznego podmiotu publicznego, w którym udostępniane są usługi online, wymaga użycia:

1. środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej², lub
2. środka identyfikacji elektronicznej wydanego w notyfikowanym systemie identyfikacji elektronicznej.

Środkami identyfikacji elektronicznej, w rozumieniu ww. przepisów, wydawanymi w ramach systemów identyfikacji elektronicznej przyłączonych do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, które mogą zostać wykorzystane w celu uwierzytelnienia użytkownika, są zatem:

1. profil zaufany, profil osobisty oraz profil mObywatel – wydawane w ramach publicznego systemu identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20aa pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
2. środki identyfikacji elektronicznej, wydawane w ramach systemów identyfikacji elektronicznej przyłączonych do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej na podstawie decyzji Ministra Cyfryzacji wydanej zgodnie z art. 21b ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (stosowane m.in. w ramach bankowości elektronicznej).

² Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 422 i 1222);

Ustawodawca zatem nałożył obowiązek uwierzytelniania osób fizycznych uprawnionych do wykonywania określonych czynności w systemie e-Doręczeń (w przypadku podmiotów publicznych, ale również niepublicznych) przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej zapewniającego co najmniej średni poziom bezpieczeństwa, przyłączonego do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej (login.gov.pl). Może to zatem być m.in.: profil zaufany, profil osobisty (wykorzystywany przez posiadaczy tzw. e-dowodu), profil mObywatel albo środki identyfikacji elektronicznej wykorzystywane w ramach usług bankowości elektronicznej.

Ponadto, zgodnie z art. 58 ust. 2 pkt 3 UoDE minister właściwy do spraw informatyzacji oraz minister właściwy do spraw gospodarki zapewniają funkcjonowanie systemów teleinformatycznych, za pośrednictwem których przekazywane są do systemu operatora wyznaczonego dane o uwierzytelnieniu osoby fizycznej w sposób określony w art. 20a ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z wykorzystaniem środka identyfikacji elektronicznej zapewniającego co najmniej średni poziom bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 8 ust. 2 lit. b rozporządzenia 910/2014.

W tym miejscu należy zauważyć, że w obowiązującym stanie prawnym nie funkcjonuje podział na „prywatne” i „służbowe” środki identyfikacji elektronicznej – takiego podziału nie wprowadzają przepisy rozporządzenia nr 910/2014, jak również przepisy ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania³ publiczne czy też ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej⁴.

Każdy środek identyfikacji elektronicznej, wydawany w ramach systemu identyfikacji elektronicznej przyłączonego do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 1 ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, może być użyty w celu uwierzytelnienia w systemie teleinformatycznym podmiotu publicznego – a ustawa nie wprowadza podziału na środki identyfikacji elektronicznej „aktywowane” do użycia w celu „prywatnym” czy też „służbowym”.

Co istotne, profil zaufany jest bezpłatnym środkiem identyfikacji elektronicznej, wydawanym w ramach usługi online zapewnianej przez Ministra Cyfryzacji lub za pośrednictwem instytucji, które pełnią funkcję punktu potwierdzającego profil zaufany (np. urzędy skarbowe, urzędy wojewódzkie). Jego wykorzystanie w systemach teleinformatycznych administracji publicznej jest zgodne z jego dedykowanym przeznaczeniem, tj. identyfikacją użytkownika takich systemów.

Ministerstwo Cyfryzacji stoi na stanowisku, że w obowiązującym stanie prawnym w sytuacji, gdy pracownik dobrowolnie zdecyduje się na użycie środka identyfikacji elektronicznej – np. profilu zaufanego – podmiot publiczny może, w oparciu o przepisy ustawy o doręczeniach elektronicznych oraz przepisów ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, przetwarzać dane osobowe tej osoby w zakresie niezbędnym do realizacji procesu uwierzytelnienia. Zakres ten obejmuje m.in. imię, nazwisko, numer

³ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2024 poz. 1557 i 1717);

⁴ Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725);

PESEL lub identyfikator środka identyfikacji (UUID), przekazywane zgodnie z art. 21a ust. 6 ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej.

Niektóre z tych danych (takie jak: imię, nazwisko, data urodzenia i nr PESEL) mogą być przekazywane do systemu docelowego – np. systemu operatora wyznaczonego świadczącego publiczną usługę rejestrowanego doręczenia elektronicznego oraz wspierających e-Doręczenia systemów Ministra Cyfryzacji (właściwego do spraw informatyzacji) i/lub Ministra Rozwoju i Technologii (właściwego do spraw gospodarki).

Pragnę podkreślić, że zgodnie z UoDE uwierzytelnienie osoby fizycznej (urzędnika), z wykorzystaniem np. jego profilu zaufanego, nie jest wymagane, jeżeli podmiot publiczny posiada system teleinformatyczny służący do obsługi skrzynki doręczeń (np. system klasy EZD) i system ten jest uwierzytelniany za pomocą kwalifikowanej pieczęci elektronicznej lub pieczęci wydanej przez Ministra Cyfryzacji (vide art. 58 ust. 2 pkt 3 i ust. 4 pkt 2 oraz 60 ust. 4 UoDE).

W takim modelu to system reprezentuje urząd jako nadawcę, a dane osobowe urzędnika mogą w ogóle nie być przetwarzane przy samej operacji doręczenia. Jest to model szczególnie rekomendowany przy dużych instytucjach administracji publicznej.

Ponadto, Ministerstwo Cyfryzacji informuje, że prowadzone są prace w zakresie wyeliminowania w każdym przypadku konieczności używania tzw. „prywatnych” środków identyfikacji, o których mowa w piśmie Pana Rzecznika.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Standerski

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/